

Mina urkunder och husgudar

Lät inspirerande. Men vad står orden för? Söker man innebörder blir det rätt nedslående.

Urkunder? Vackert ord, mycket vackert. Men vad står det för? Betyder det vad vi tror?

Wikipedia: ett bestyrkande, en definition; **protokoll**, **kontrakt**, **skuldebrev**, intyg (brottsbalken). T o m en webbaserad tjänst som tillhandahåller automatisk **plagiatkontroll**.

Vad vill vi mena med detta. Vad har jag att berätta?

Synonymlexikon ger lite bredare fält: källa, källskrift, aktstycke, dokument. 'Källa att ösa ur?'

Husgudar? vard: Nedsättande... Andlig auktoritet (synonym?). För mig då? 'Inspiratörer'?

Jag antar att ni valt positivare definitioner, så gör i alla fall jag. Men de är svåra att skilja åt
Det handlar ju om en kunskapsvandring. Nej vidare, en levnadsbana med växande insikter, i
växelspel input och output

Oj vad svårt det blev. Jag gör så här:

(Husgudar), inspiratörer

I min ungdoms läsande intar Ray Bradbury en särställning. Han vidgade begreppet *möjlighet* för mig, utöver allt annat. (Men som akademisk referens dög han inte på 60-talet)

Bengt Hidemark, arkitekten som satte mig på spåret, fantastisk pedagog; tillit till vilja och förmåga; ledde snabbt gesällen fram till gesällarbete (torn åt Telia, hela ansvaret; t o m ordf bygg) Studier i matematik och teoretisk fysik lades därmed åt sidan ... men kom senare att skjutsa mig in på planerarbanan (– tolka statistik).

CTH litteraturfattigt förutom Elias Cornell. Johannes Olivegren gav oss arkitektur som musik. Men egenorganiserat möte med sociologi (vår kritik) öppnade nya fält med inbjudna och litteratur som Riesmann Den ensamma massan; Arne Sjölund Gruppsykologi.

Per Friberg svek på CTH, men fick mig att se landskap och landskapsplanering på STF-kurser. Nödvändig kompetens i den nya översiktsplaneringen (Mark, mitt öde. Men ett intresse fanns långt tidigare. Vet knappt varför. Sett världen och träden uppifrån från frukostbord i höghus på klippa, skärgårdssomrar, ingenjörbefäl i lumpen?).

Husgud= idol? Alnarpstudenter intervjuar mig om tjänst. Från deras manual kom frågan "vilka idoler har du?" Övriga fråga. Vad då, idol? Hade jag nog inte, men svarade Ralph Erskine, intuitivt. Rätt svar! Sedan var det i gång, ständigt behov att teoretisera den praktik jag skulle förmedla. ("Människans landskap", mitt motto).

Samarbete med LTH gav mig Stein Christensen med vet teori; semiotik m m och löpande akademisk diskussion om allt med alla. Joakim Israel (avböjer insats med vår nya utb -71), Tönnies, Simmel, Johan Asplund, Bateson, Capra, Mead, von Wright, Jacobs, Mumford, Orvar Löfgren, Liedman, några exempel ur floden av inflytanden ... Carson, Ehrensvärd, Peter Nilsson Samhällsfunktionsläran i de tidiga larkprogrammen, Jan Hellberg, Mai Almén. Lärarmötena U-A. Och SIA, Ib och de nordiska lärarmötena.

Torsten Hägerstrand, Gösta Carlestam, Tommy Carlstein. Tidigeografin. Insikter om arkitekturens tidsdimension. Människans absoluta beroende. Kvalitet.

José L Ramirez i alla högsta grad, alltid sedan mötet på Boverket 1990, hans avhandling på Nordplan, "Skapande mening", hans kurser på Nordplan, hans handlingsteori (verb i st för substantiv), hans retorik (i Aristotelisk mening), hans spanska resa och mycket mer. Jag introducerade honom på Alnarp → en flera år lång serie av inspirerande seminarier och flera avhandlingar.

Och SKISSEN, detta att skissa, det basala verktyget. Det har jag haft med mig sedan första dagen hos Hidemark. Förutom att människan är en skissande varelse i sig. Som lärare har jag efter hand tvingats göra verktyget tydligare. Också det en lång resa, utifrån praktiken genom semiotiken med C S Pierce, Merleau-Ponty, Saussure, Eco, Bastian ..., till 'hjärnan' med deBono, Gardner, Schön, ... förlöst med Tor Nørretranders "Märk världen", en lång bekräftelse, ... till det Matti Bergström, Per Råberg m fl →

Idé i Edinburgh, "Bemästra världen" i NAF 95:4, "Skissandets didaktik", "Skissförmågan – om att skissa, skissaren, handledaren".

Till detta Formläran.

Arne Isaksson, Lars Vilks, Ulf Linde, Per Dahl, KG Nilsson, ... Lars Lerin, ... Gaudi, ...

All forskning om barn och barns lek

En lång 'inspirationsresa'. Mycket kommer ur provokationer i ped och yrke som kräver svar. Några ändrar min världsbild, några finns där att gå tillbaks till. Ännu fler har inte kommit med här.

Men hur kan jag veta vem/vilka som varit viktigast? Beror ju på valt perspektiv.

(Urkunder), 'källor att ösa ur':

Elias Cornell som öppnade ögon men framförallt gav mig den fasta punkt jag ständigt spant mitt spett emot: göra arkitektur, "ett estetiskt organiserande av en praktisk verklighet", när jag gjort verb av Elias analys (en ... organisation av...). En definitiv utgångspunkt i all min arkitekturpedagogik (från 1971 --). Någons verklighet, människa i centrum. "... och rummets väsen" m fl.

Gordon Cullen och Kevin Lynch som konkretiserar organiserandet, bjuder på språk.

Cullen med "Townscape", Lynch med "Image of the City" m fl och till sist "City sense och city design". Analys av rumslig verklighet med *stråk•knutpunkt•gräns•område•landmärke*, eller tänkt. David Seamon utvecklar med bl a "*body and place choreography*", Arne Brantzell lägger till och fokuserar rummets egenskaper med sin *bubbla*. Bill Hillier bifogar en *social* dimension och Jan Gehl '*livet*' ...

Jag skriver "Kinesiska askar", om gestaltandets verktyg. Och skapar det enkla perspektivet (tvåvägs-, in i och ut ur bilden).

Tor Nørretranders med "Märk världen" som fokuserar kapaciteten hos det undermedvetna, hos "miget" som för mig blir att det undermedvetna 'talar' genom pennspetsen, Matti Bergström, med

Johan Asplunds fantastiska skrivande (hyllan är full), nyckelord: *responsivitet*

Hägerstrand

Här sviker tiden

Några egna 'källor':

"Områdesplan Kinna", m fl planer i Marks kommun

"Bemästra världen" Nordisk arkitekturforskning 95:4

"Kevin Lynch ... Minnesartikel i Arkitekten.

... skolgården ... Dimensionering.

"Kan man leka här?", skriven på anslag från Riksbyggens jubileumsfond,

"Skissförmågan – om att skissa, skissaren, handledaren" GUR

M m